

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

29.2.2024

Työntekijöiden ja opiskelijoiden syyhytartunnat ja altistuminen syyhyille

Syyhy voi tarttua työntekijään tai opiskelijaan, joka osallistuu syyhyä sairastavan potilaan/asukkaan hoitoon ilman suojaimia. Tällaisia lähikontakteja voi olla myös perheessä, päiväkodeissa, harrastuksissa, kouluissa, seksikontaktissa tai nukkumalla samassa sängyssä. Syyhy tarttuu harvemmin vaatteiden ja huonekalujen välityksellä. Vain poikkeustapauksissa syyhy leviää kätellessä tai muussa lyhytaikaisessa ihokontaktissa. Yleensä tartunta vaatii pidempikestoisen ihokontaktin ihottumaiselle alueelle, joten hoituhuoneessa käynti tai yksittäinen lyhytkestoinen kosketus syyhyä sairastavaan ei tavallisesti aiheuta tartuntariskiä. Karstasyyhyssä tartunnan voi saada lyhyestäkin kontaktista.

Työperäiset syyhytartunnat hoidetaan työterveyshuollossa. Sairausloman pituuden määrittää työterveys. Mikäli syyhyyn sairastunut työntekijä on ollut oireisena työssä, otetaan yhteyttä Infektioiden torjuntaan tai oman alueen hygieniahoitajaan altistuneiden kartoittamiseksi. Altistuneiksi katsotaan työntekijän oireisena aikana hoitamat asiakkaat, asukkaat tai potilaat, joihin työntekijällä on ollut useita, pitkäkestoisia ihokontakteja ilman suojaimia.

Syyhy leviää harvoin yksiköissä henkilökunnan kesken, koska se vaatii tarttuakseen pidempiaikaisen ihokontaktin. Tämän vuoksi työyhteisön jäseniä ei automaattisesti katsota altistuneiksi eikä heille suositella syyhyn hoitoa. Työyhteisön jäsenille suositellaan kuitenkin oireseurantaa. Oireet kehittyvät noin 3–6 viikon kuluttua tartunnasta. Uusintatartunnassa oireita voi ilmetä jo 1–3 päivän jälkeen.

Jos työntekijä on altistunut potilaan/asukkaan syyhyille työssään, työntekijän tulee ottaa yhteyttä työterveyshuoltoon mahdollisen syyhyhoidon saamiseksi. Altistunut ja oireeton työntekijä voi käydä normaalisti töissä. Syyhyoireinen tai syyhyille altistunut opiskelija ohjataan ottamaan yhteyttä opiskeluterveydenhuoltoon.

Jos yksikössä epäillään syyhyn leviämistä henkilökunnan ja potilaiden/asukkaiden kesken, tulee herkästi ottaa yhteyttä Infektioiden torjuntaan tai oman alueen hygieniahoitajaan.